

Terug- en doorplaatsingsbeleid vanuit S(B)O in SWV PO3002

Mei 2015

Inhoudsopgave

1. Wettelijk kader	3
Opname beleid in het ondersteuningsplan.....	3
Toelaatbaarheid	3
Taak van de Commissie voor Begeleiding (CvB) van het speciaal (basis)onderwijs.....	3
2. Terug- en doorplaatsing	4
Overwegingen ten aanzien van de leerling	5
Educatief partnerschap van de ouders.....	5
3. Uitgangspunten bij terugplaatsing	6
4. Stappenplan	10

Voor het samenstellen van deze notitie is dankbaar gebruik gemaakt van de handreiking 'De overstap van leerlingen van speciaal naar regulier onderwijs' van de KPC groep en de notitie Overplaatsingsbeleid van het SWV Brabantse Wal .

1. Wettelijk kader

Opname beleid in het ondersteuningsplan.

In het Ondersteuningsplan 2014-2015 is bij de uitgangspunten van beleid al opgemerkt, dat bovenbestuurlijke afspraken gemaakt kunnen worden met betrekking tot arrangeren: elke leerling die wordt aangemeld voor het S(B)O heeft een dossier waarin het ontwikkelingsperspectief is uitgewerkt. Kinderen, waarvoor S(B)O een noodzakelijke vorm van onderwijs is, moeten deze ondersteuning krijgen, waarbij het SWV er op toeziet dat de afspraken hierover worden nageleefd, zowel met betrekking tot plaatsing in het S(B)O als met betrekking tot terugplaatsing in het reguliere onderwijs. In de loop van 2015 zal het ondersteuningsplan worden aangepast, waarbij meer aandacht geschonken zal worden aan het terugplaatsingsbeleid, zoals vastgelegd in deze notitie.

Toelaatbaarheid

Elke leerling die tot het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs cluster 3 of 4 wordt toegelaten heeft een toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband. Deze verklaringen hebben een geldigheidsduur van één of meer schooljaren. In het laatste jaar waarop de toelaatbaarheidsverklaring betrekking heeft, neemt het schoolbestuur van die school voor speciaal (basis)onderwijs initiatief om te bezien of :

- een leerling kan worden teruggeplaatst of doorgeplaatst naar het regulier onderwijs
- dan wel naar een andere school voor speciaal (basis)onderwijs
- of aangewezen blijft op onderwijs op de betreffende school.

Het speciaal (basis)onderwijs wordt nadrukkelijk gezien als schakelonderwijs voor leerlingen die tijdelijk extra ondersteuning nodig hebben op het S(B)O. Met name het tijdelijke karakter van de plaatsing zal de komende tijd meer benadrukt gaan worden. De plaatsing op S(B)O wordt gezien als een periode om extra ondersteund te worden op een manier die in het reguliere onderwijs op dat moment niet mogelijk is, maar met het vooropgezette plan om na een beperkte periode terug te keren naar het reguliere onderwijs. Bij het bezien van een eventuele terugplaatsing is daarom ook van belang de onderwijskundige ontwikkeling van de basisschool te betrekken, waar de mogelijkheden om een leerling te ondersteunen wellicht zijn toegenomen.

De leerling kan na het aflopen van de toelaatbaarheidsverklaring op het speciaal (basis)onderwijs blijven op voorwaarde dat het bevoegd gezag van mening is dat het noodzakelijk is dat de leerling langer op het speciaal(basis) onderwijs blijft en de leerling daar van het samenwerkingsverband opnieuw een toelaatbaarheidsverklaring voor ontvangt.

Taak van de Commissie voor Begeleiding (CvB) van het speciaal (basis)onderwijs.

Het bevoegd gezag van het speciaal (basis) onderwijs heeft de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat leerlingen na afloop van de toelaatbaarheidsverklaring worden overgeplaatst dan wel op de school te houden via het aanvragen van een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring de leerling. In de praktijk is het de Commissie voor Begeleiding die het bevoegd gezag adviseert of een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring wel of niet aangevraagd moet worden. Daarom is in de Wet op de Expertisecentra het volgende opgenomen (artikel 40b):

1. Het bevoegd gezag van een school, niet zijnde een instelling, of de bevoegde gezagsorganen van twee of meer scholen, niet zijnde instellingen, stelt onderscheidenlijk stellen een commissie voor de

begeleiding in, die zodanig is samengesteld dat zij adequaat kan adviseren vanuit zowel onderwijskundig als pedagogisch, psychologisch en medisch oogpunt, rekening houdend met de handicap van de leerling.

2. De commissie voor de begeleiding heeft tot taak:

- a. te adviseren over het vaststellen en bijstellen van het ontwikkelingsperspectief,
- b. het ten minste één keer per jaar evalueren van het ontwikkelingsperspectief en hiervan verslag te doen aan het bevoegd gezag,
- c. te adviseren over overplaatsing van de leerling naar het basisonderwijs of het voortgezet onderwijs,
- d. het samenwerkingsverband, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs en artikel 1 van de Wet op het voortgezet onderwijs, te adviseren over de begeleiding van leerlingen op scholen als bedoeld in die wetten.

2. Terug- en doorplaatsing

De notitie beoogt een beschrijving te geven van de condities, die noodzakelijk vervuld moeten zijn om terugplaatsing vanuit het speciaal onderwijs en/of speciaal basisonderwijs naar basisonderwijs dan wel het doorplaatsen naar een andere vorm van speciaal (basis)onderwijs succesvol te laten verlopen. Uitgangspunt is dat de school voor speciaal (basis)onderwijs een goed zicht heeft op het verloop van het ontwikkelingsperspectief van de leerling. De ontvangende school moet een helder beeld hebben van de onderwijsbehoefte van de leerling en de ondersteuningsmogelijkheden van de school in het algemeen en de leerkracht in het bijzonder. Om een goede match te vinden tussen de onderwijsbehoefte en de ondersteuningsmogelijkheden is een vaststelling van de benodigde en beschikbare expertise en praktische mogelijkheden een noodzaak. De ontvangende school moet in staat zijn op adequate wijze over de noodzakelijke expertise te beschikken of te gaan beschikken, hetzij zelf ontwikkeld dan wel ingekocht. Dat wil zeggen dat ofwel de basisondersteuning voldoende is om een leerling adequaat onderwijs te bieden of dat de basisondersteuning aangevuld met een arrangement de adequate opvang biedt. Het samenwerkingsverband kan hierin een rol spelen via het bovenbestuurlijke arrangement.

Het gaat hierbij nadrukkelijk om plaatsing op de best passende school. Het beleid inzake terug- of doorplaatsing betreft derhalve naast de school voor speciaal (basis)onderwijs ook de reguliere basisschool, maar ook de ouders en de leerlingen zelf. Juist bij terugplaatsing is het van belang dat ouders (en de leerling zelf) positief staan tegenover terugplaatsing.

Voor leerlingen die vanuit een reguliere basisschool geplaatst zijn, geldt dat het bestuur van de school van herkomst de zorgplicht heeft en verplicht is om met de ouders een geschikte school te vinden. Doordat alle schoolondersteuningsprofielen bekend zijn en via de website van het samenwerkingsverband toegankelijk zijn, kan bij terugplaatsing op voorhand al een inschatting gemaakt worden of de school van herkomst mogelijk een geschikte school is om de leerling terug te plaatsen.

Bij terug- en doorplaatsing is het van belang dat de S(B)O school zich goed rekenschap geeft van de volgende overwegingen:

- Zoeken naar een school is een gezamenlijk proces. Ervaring leert dat bekendheid van de school in de omgeving van belang is. Binnen het samenwerkingsverband is het goed om een beeld te hebben van de aanwezige scholen.

- Goed zicht op OPP van de leerling.
- Alle belanghebbenden worden betrokken om een zo compleet, veelzijdig mogelijk beeld van de leerling te krijgen .
- Bekendheid met de ondersteuningsprofielen– en plannen van de scholen in het SWV.
- Weten wat de leerling nodig heeft van de school en wat de reguliere school vraagt van de leerling.
- Warme overdracht.
- Terugkoppeling.

Overwegingen ten aanzien van de leerling

Een succesvolle terug- en doorplaatsing is niet alleen afhankelijk van de bereikte resultaten binnen het ontwikkelingsperspectief, maar moet in relatie gezien worden met een aantal overwegingen en specifieke voorwaarden. Hieronder worden enkele aspecten aangegeven die bij de terug- of doorplaatsing een rol kunnen spelen.

Sociaal-emotionele aspecten, zoals weerbaarheid van de leerling, het aan kunnen gaan van contacten met medeleerlingen.

Werkhouding, waarbij rekening gehouden moet worden met o.a. concentratie en zelfwerkzaamheid. Motivationale aspecten. Hierbij gaat het om de motivatie van de leerling zelf om zijn schoolloopbaan op een andere school voort te zetten.

Educatief partnerschap van de ouders.

De rol van de ouders als educatief partner is evenzeer medebepalend bij de terugplaatsing. Belangrijk is een positieve houding van de ouders ten opzichte van hulpverlening. Wordt de jeugdhulp of jeugdprofessional dan wel school-CJG-er als laagdrempelig en acceptabel ervaren? Het hebben van een sociaal netwerk is een bevorderende factor. Eventuele pedagogische onmacht dan wel onbewuste onbekwaamheid zou hiermee verminderd kunnen worden.

De samenwerking tussen ouders en school vormt een andere belangrijke factor: is er de wil tot intensieve samenwerking, komen ouders regelmatig op school, zijn de ouders goed aanspreekbaar op wat er van hen wordt verwacht.

Overwegingen ten aanzien van de reguliere school.

De basisschool draagt een visie op ondersteuning uit die een brede opvang van leerlingen mogelijk maakt. De visie gaat uit van passend, oplossings- en opbrengstgericht onderwijs. Gevolg hiervan is dat de school de beschikking heeft over een voldoende scala van ondersteuningsmogelijkheden en deze heeft opgenomen in het ondersteuningsprofiel. Daarbij weet de school zicht te houden op de belangen van leerlingen, ouders en de school.

De school waar naar wordt teruggeplaatst is bekend met de beginsituatie (positie binnen het OPP) en de onderwijsbehoeften. Het team staat achter de keuze. Dat wil zeggen dat iedere leerkracht zich verantwoordelijk voelt voor alle leerlingen en deze wil leren kennen.

Zij is daarbij bereid en in staat tot eventuele samenwerking met diverse specialisten op basis van zorgvuldige taakafstemming. Er wordt samengewerkt op basis van praktische handelingsadviezen.

De school hanteert over de hele linie een heldere structuur waarbij ook gekeken wordt naar de mogelijkheden binnen de fysieke omgeving om waar nodig aanpassingen te doen aan de ruimte.

Het team van de school stelt het persoonlijk leren en ontwikkelen centraal. Het team staat achter de terugplaatsing en heeft daarbij een open houding naar ouders en leerlingen. Algemeen geldend en bepalend is dat er overeenstemming is over de ondersteuningsbehoefte en onderwijsaanbod. Terugplaatsing vanuit een S(B)O-school moet weloverwogen gebeuren, waarbij succes vrijwel verzekerd is.

De organisatie

Leerlingen afkomstig van een S(B)O school zijn doorgaans gewend aan veel aandacht. Bij de terugplaatsing is het van belang dat er voldoende aandacht voor de leerling kan zijn; zeker kort na terugplaatsing. Vanuit het perspectief van de leerling zal gekeken moeten worden naar de organisatievorm die de school kent, waarnaar mogelijk wordt overgeplaatst. Denk daarbij aan combinatieklassen en het al dan niet hanteren van een jaarklassensysteem. De ene organisatievorm is niet per definitie beter of slechter dan de andere. Van belang is om rekening te houden met de onderwijsbehoefte van de leerling en of dit past binnen de organisatievorm van de betreffende school. Flexibiliteit hierin kan bijdragen aan ruimte voor instructie en verwerkingstijd. In de organisatiestructuur zullen mogelijkheden moeten worden opgenomen om onderwijs op eigen niveau mogelijk te maken.

Van groot belang is de ondersteuning die aan de leerkrachten geboden wordt: een systeem van collegiale consultatie, voldoende begeleidingsmogelijkheden, ondersteuning bij problemen die direct en doortastend actie vragen. De snelle interventies zijn kortdurend, evidence/practice based. De school moet de mogelijkheid hebben om de interventies ook onder schooltijd te laten plaatsvinden. Het is een pre als een school beschikt over een groot netwerk of bereid is het netwerk te vergroten. Bij terugplaatsing van een leerling bestaat tevens de mogelijkheid om een arrangement aan te vragen bij het samenwerkingsverband om de randvoorwaarden van terugplaatsing te versterken. Het is het bevoegd gezag van de school waarop de leerling wordt teruggeplaatst die dit arrangement bij het samenwerkingsverband kan aanvragen.

Het bovenstaande vraagt derhalve om onderwijskundig leiderschap, waardoor gerekend kan worden op facilitering vanuit het management.

3. Uitgangspunten bij terugplaatsing

Naast de inhoudelijke overwegingen die in paragraaf 2 zijn beschreven zijn er ook ten aanzien van de procedure uitgangspunten te formuleren, die uiteindelijk leiden tot het stappenplan, zoals weergegeven in paragraaf 4. Naast het terugplaatsen van een leerling waarvan de toelaatbaarheidsverklaring is afgelopen en waarvoor geen nieuwe toelaatbaarheidsverklaring is afgegeven of aangevraagd, kan het ook zo zijn dat een leerling voor terugplaatsing in aanmerking komt, omdat dat past binnen zijn persoonlijke ontwikkeling. Binnen het samenwerkingsverband is

het mogelijk om leerlingen in het regulier onderwijs terug te plaatsen al dan niet met een arrangement ter ondersteuning van een extra onderwijsbehoefte van de leerling en de ondersteuningsbehoefte van de school/de betreffende leerkracht. . Van belang is het om in dit traject een aantal uitgangspunten te formuleren die sturing geven aan de inrichting van een protocol. Deze uitgangspunten worden in het onderstaande vermeld.

a. Welke leerlingen komen in aanmerking voor terug- of doorplaatsing?

Alleen die leerlingen komen in aanmerking voor terugplaatsing BaO waarvan de commissie van begeleiding van de school voor speciaal (basis)onderwijs en het zorg- en adviesteam van de reguliere basisschool of de commissie van begeleiding van een andere school voor (speciaal) basisonderwijs, waar de leerling mogelijk wordt teruggeplaatst overeenstemming hebben bereikt over de wenselijkheid hiervan in het belang van de ontwikkeling van de terug te plaatsen leerling, gelet ook op de aantoonbare progressie van de indertijd verwijzende school dan wel gelet op het aantoonbare kwaliteitsniveau van de ontvangende school. Dit impliceert dat de onderwijsbehoeften van de leerling en het noodzakelijke handelingsplan zijn geoperationaliseerd, evenals de eventuele ondersteuningsbehoefte van de ontvangende school en ook dat de basisschool van terugplaatsing niet de basisschool van herkomst hoeft te zijn.

b. Wie neemt het initiatief tot een terug- of doorplaatsing?

In principe kunnen alle betrokkenen het initiatief nemen tot een terugplaatsingstraject. De commissie van begeleiding van de school voor speciaal (basis)onderwijs kan op grond van de ontwikkeling van de leerling en de bijstelling van de onderwijsbehoefte tot de conclusie komen dat de zorg ook in het reguliere basisonderwijs kan worden gerealiseerd. Het zorg- en adviesteam van de basisschool kan op basis van de rapportage S(B)O tot het inzicht komen dat de leerling zich zodanig heeft ontwikkeld dat het reguliere basisonderwijs mogelijk aan de hulpvragen van de leerling kan voldoen. Vanzelfsprekend kunnen ook de ouders het initiatief nemen op basis van rapportage van het speciaal basisonderwijs en hun ervaringen met het kind in de eigen leefomgeving. Daarnaast kan ook de indertijd verwijzende school het initiatief nemen tot kenbaar making dat zij thans in staat is om adequaat vorm te geven aan de onderwijsbehoefte(n) van de leerling. Uiteraard na toetsing van de huidige onderwijsbehoeften van haar voormalige leerling.

c. Wie neemt uiteindelijk het besluit?

Uiteindelijk zal het besluit tot stand komen in samenwerking met ouders en de betrokken scholen. Natuurlijk spelen ouders een belangrijke rol, maar als zij terug- of doorplaatsing niet zien zitten, kan het zijn dat er processen buiten hen om (bijvoorbeeld via de rechter) ertoe leiden dat een kind toch van school wisselt. Maar ook de betrokken scholen zullen positief in hun besluit moeten staan. Zij hebben ook de mogelijkheid om via een geschillencommissie of uiteindelijk ook een rechter hun mening in een besluit te proberen om te zetten.

d. Wie beoordeelt of de ontvangende school de betreffende leerling kan helpen?

De speciale school voor basisonderwijs informeert de mogelijk ontvangende school over de leerling aan de hand van een onderwijskundig rapport voorzien van een handelingsplan en geeft hierop een mondelinge toelichting. Dit overleg vindt plaats op het niveau van de intern begeleiders. Het zorg- en adviesteam van de ontvangende school bepaalt of de school de komende jaren in staat is om aan de onderwijsbehoefte van de leerling conform het handelingsplan te voldoen. Ondanks dat de eventuele ontvangende school over voldoende

kwaliteiten beschikt kan deze school toch het besluit nemen de leerling niet aan te nemen. We denken hierbij aan factoren als ziekteverzuim door de reguliere leerkracht, te veel zorgleerlingen in de groep, toevallige groepsamenstelling, betrokkenheid van de ouders etc. Overigens ligt, wanneer de toelaatbaarheidsverklaring van een leerling tot een eind is gekomen en er geen verlenging plaatsvindt de zorgplicht bij het bestuur van de reguliere basisschool van herkomst; tenzij een leerling formeel wordt aangemeld op een andere school. In het geval de ouders de leerling aanmelden op een andere reguliere school voor basisonderwijs verschuift de zorgplicht naar het bestuur van die school en heeft het bestuur van die school 6 weken om te beslissen of zij in staat zijn de leerling op een adequate wijze onderwijs aan te bieden. Bij plaatsing op een (andere) school voor speciaal (basis)onderwijs gelden de regelingen zoals die zijn vastgelegd bij het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring.

e. Welke middelen?

Nadat de directie van de ontvangende basisschool de leerling heeft ingeschreven kan deze basisschool eenmalig een beroep doen op het samenwerkingsverband voor additionele middelen ten behoeve van de terugplaatsingsprocedure en de uitvoering van het handelingsplan. Dit kan in de vorm van een bovenbestuurlijk arrangement. De maximale ruimte is in principe een bedrag gelijk aan de zorgformatie S(B)O per leerling. Het advies van de multidisciplinaire commissie (MDC) is hierin leidend. De middelen worden uitsluitend betaald indien de terugplaatsing ook feitelijk wordt gerealiseerd. Bij een eventuele terugkeer naar het S(B)O stopt het bovenbestuurlijk arrangement.

f. Op welke tijdstippen vinden terugplaatsingen plaats?

Ten behoeve van de zorgvuldigheid en de tijd die de voorbereiding van een terugplaatsingsproces in beslag neemt, ligt het voor de hand dat leerlingen op twee tijdstippen worden teruggeplaatst, te weten per eerste schooldag in het nieuwe schooljaar en per eerste schooldag na de Kerstvakantie. Indien terugplaatsing op een ander moment noodzakelijk is, kan van het bovenstaande worden afgeweken.

g. Op welke wijze vindt verrekening plaats met het speciaal onderwijs?

Bij terugplaatsing aan het begin van het nieuwe schooljaar geldt dat de betreffende leerling in eerdere tellingen als leerling is meegeteld en dat deze leerling in de bekostiging op basis van T-1 wordt meegenomen. Indien leerlingen op de eerste schooldag na de Kerstvakantie worden teruggeplaatst behoudt de school voor speciaal (basis)onderwijs de zorgformatie. Het is aan de school voor speciaal (basis)onderwijs om de terugplaatsingen te melden bij de directeur van het SWV PO3002 om te voorkomen dat de teruggeplaatste leerlingen in de verrekening van de peildatum 1 februari worden opgenomen.

h. Wat geschiedt met de toelaatbaarheidsverklaring?

De geldigheid van de toelaatbaarheidsverklaring verloopt niet op het moment dat een leerling wordt teruggeplaatst. Indien het traject onverhoopt niet goed verloopt en de toelaatbaarheidsverklaring nog niet is verlopen, kan de leerling zonder tussenkomst van de MDC opnieuw deelnemen aan de school voor speciaal (basis)onderwijs.

i. Wat leren we er van?

Evaluatieve momenten moeten er toe leiden dat good practice wordt uitgedragen en scholen van elkaar leren welke aanpassingen in de zorgstructuur een wezenlijke bijdrage leveren aan verbreding en verdieping van de zorg in de eigen school. Evaluatie moet derhalve plaatsvinden tussen de zorg- en adviesteams van de verwijzende en ontvangende school. In het directieoverleg en het netwerk-IB kunnen deze ervaringen op bestuursniveau worden uitgewisseld in combinatie met de ontwikkelingen van de basisondersteuning..

Indien de ouders het initiatief nemen wordt er vanuit gegaan dat de ouders dit eerst bespreken met het zorg- en adviesteam van de school voor speciaal (basis)onderwijs en dat op basis van hun advies wel of geen vervolgstappen worden ondernomen. Als de ouders en het zorg- en adviesteam van de speciale (basis)school geen overeenstemming kunnen bereiken en het zorg- en adviesteam S(B)O dus negatief adviseert, hebben de ouders formeel een geschil met het bestuur van de school voor speciaal (basis)onderwijs. Hierbij wordt er van uit gegaan dat het zorg- en adviesteam van de school beargumenteerd afwijkt van de visie van de ouders in het belang van het kind.

Ouders die zich spontaan melden bij een basisschool om hun kind terug te plaatsen vanuit het speciaal (basis)onderwijs worden in principe conform de afspraken opgenomen in dit protocol teruggewezen worden naar de commissie van begeleiding van het speciaal (basis)onderwijs. Als de ouders de leerling schriftelijk aanmelden, met of zonder dit overleg, gaat de normale procedure van start, waarbij het bestuur van de school waar de leerling is aangemeld de zorgplicht heeft.

4. Stappenplan

Fase	Wat?	Hoe?	Wat is bij wet verplicht?	Wie zijn betrokken?
1. Oriëntatie op overstappen: de leerling vol in beeld.	<ul style="list-style-type: none"> • Goed zicht krijgen op de leerling: wat heeft hij nodig om zich verder te kunnen ontwikkelen? Wat zijn pedagogische en didactische behoeften? • Welke onderwijsomgeving past daar het beste bij? • De ouders bevragen betreffende hun wensen en verwachtingen t.a.v. het OPP van hun kind. 	<ul style="list-style-type: none"> • De leerling in beeld brengen op allerlei gebieden en binnen de domeinen school, gezin en vrijetijdsbesteding. • Vroegtijdig met ouders en leerling in gesprek. • Pedagogische, didactische en eventueel andere zorgbehoeften handelingsgericht beschrijven. • Ouders en leerling zo nodig aan het idee laten wennen dat een overstap een mogelijke weg is. • Contact met hulpverlening / jeugdzorg. (indien van toepassing) 	<ul style="list-style-type: none"> • De school voor speciaal onderwijs evalueert samen met de leerling en de ouders tenminste één keer per jaar het ontwikkelingsperspectief van de leerling en adviseert over de mogelijkheid van terugplaatsing of doorstroming. • De leerling gaat aan het einde – of eerder – van de toelaatbaarheid voor de speciale school terug naar het regulier onderwijs, tenzij de school aan kan tonen dat dit niet wenselijk is voor de leerling. 	<p>CvB S(B)O</p> <p>Ouders en leerling</p>
2. Onderwijsbehoeften en het vinden van de juiste school.	<ul style="list-style-type: none"> • School zoeken die aansluit bij de onderwijsbehoeften van de leerling. 	<ul style="list-style-type: none"> • (Be)zoeken van scholen, met kennis van en zicht op de leerling; kennis nemen van het schoolondersteuningsprofiel. • Actief betrekken van ouders en leerling in het proces. • Kijken naar geschikte school, inclusief het team en de klas /groep. • Verdieping van de reguliere school in behoeften van potentiële leerling en in setting van het speciaal onderwijs. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het bestuur van de school van herkomst heeft zorgplicht en is verplicht om samen met de ouders en de leerling een geschikte school te vinden. • (Be)zoeken van scholen, met kennis van en zicht op de leerling • De ouders melden hun kind uiteindelijk aan bij de nieuwe school en doen dit tenminste 10 weken voor aanvang van het moment van 	<p>CvB S(B)O</p> <p>Ouders en leerling</p> <p>Reguliere school</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Iedereen (leerling, ouders, speciale school, reguliere school) staat achter de intentie om leerling te laten overstappen. 	terugplaatsing.	
3. De voorbereiding op de overstap.	<ul style="list-style-type: none"> • Leerling voorbereiden op de overstap: wat moet hij nog leren voordat de overstap een feit is? • Kennismaking van de leerling met de nieuwe school. • Overdracht regelen. • Afscheid nemen van de oude school. 	<ul style="list-style-type: none"> • De speciale school kijkt samen met leerling, ouders en reguliere school en evt. externe deskundigen, wat er nodig is voor de overstap. • Plan van aanpak maken tot aan de overstap. • Indien noodzakelijk bovenbestuurlijk arrangement aanvragen voor extra ondersteuning. • Overdracht van gegevens. • Warme overdracht – kennismaking (bijv. oefening) van alle partijen (leerling, ouders, speciale school, reguliere school) met name op het niveau van de direct betrokkenen. • Leerling weet wat hem te wachten staat op de reguliere school. 	<ul style="list-style-type: none"> • De ouders en de school voor speciaal onderwijs verstrekken alle relevante informatie. • De reguliere school beslist of de leerling wordt toegelaten. • Het gezamenlijk onderzoek naar de geschikte school en de afspraken die gemaakt zijn, worden door de reguliere school vastgelegd. 	<p>CvB S(B)O</p> <p>Ouders en leerling</p> <p>Reguliere school</p>
4. De start op de andere school.	<ul style="list-style-type: none"> • Optimale introductie van de leerling op de nieuwe school. • Prettige start. 	<ul style="list-style-type: none"> • Afspraken maken voor de eerste schooldagen en de begeleiding tijdens de eerste dagen op de nieuwe school. • Begeleiding op de reguliere school is geregeld. • Het team staat erachter en is op de hoogte. • Direct betrokkenen hebben praktische handelingsadviezen. • Leerling en team worden voldoende ondersteund. • Leerling weet wat er van hem verwacht wordt. • Ouders worden met name 	<ul style="list-style-type: none"> • Binnen 6 weken moet de school een ontwikkelingsperspectief opstellen, samen met de leerling en de ouders. 	<p>Reguliere school, S(B)O</p> <p>Ouders en leerling</p>

		<p>de eerste tijd bijna dagelijks geïnformeerd over hoe het gaat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regelmatig in gesprek met de leerling; aandacht voor proces in de groep / klas. 		
5. De voortgang in het regulier.	<ul style="list-style-type: none"> • Voortgang evalueren van de leerling, op zowel cognitief als sociaal en emotioneel gebied. • Optimale afstemming op onderwijsbehoeften van de leerling. 	<ul style="list-style-type: none"> • Blijven kijken naar wat de leerling nodig heeft. • Pedagogische en didactische behoeften en voortgang bespreken in het team. • Aansluiten op onderwijsbehoeften: durf te differentiëren. • In gesprek blijven met leerling én ouders. • Evalueren met school van herkomst. 		<p>Reguliere school</p> <p>Ouders en leerling</p> <p>CvB S(B)O</p>
6. Het samenwerkingsverband: van individueel overstappen tot gezamenlijke visie en beleid.	<ul style="list-style-type: none"> • School in de context van het samenwerkingsverband. • Focus op de context: de ambities binnen het samenwerkingsverband verwezenlijken. 	<ul style="list-style-type: none"> • Visie expliciteren • Leren van en met elkaar binnen het samenwerkingsverband. • Cyclisch denken en beleid constant bijstellen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het samenwerkingsverband en de schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor thuisnabij passend onderwijs voor alle kinderen en jongeren binnen de regio. 	<p>SWV PO3002</p>